

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Aleksandr Isaev

Název práce: *Komentovaný překlad: PAVLŮSEK, Alois, PAVLŮSEK, Ondřej. „Sportovní a závodní automobily Škoda od roku 1965 do současnosti“. 1. vyd. Brno 2008: Computer Press, a.s., s. 178–197.*

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	1
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	1
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	3
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	2
Body celkem	9

1 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

2 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

Poznámky hodnotitele a témata k diskusi:

V první řadě je nutné zdůraznit, že si A. Isaev vybral velmi náročný text, jehož obtížnost v mnoha ohledech přesahuje nároky kladené na absolventa bakalářského studia. I přes výhrady vedoucí práce, která není odborníci na danou problematiku, trval diplomant na tom, že ho toto téma velmi zajímá a že bude odborné záležitosti řešit s konzultanty mimo ÚTRL. Diplomant odvedl na překladu výbornou práci vzhledem k objemu rešerší, které musel podstoupit. Zvláště kladně hodnotím velmi pečlivý přístup ke zpracování odborného lexika, včetně odborné hantýrky a expresivních výrazů. Výsledkem je kvalitní překlad s celou řadou velmi zdařilých řešení, který však bohužel nemohu plně posoudit po odborné stránce a z hlediska stylistické ekvivalence z výše uvedených důvodů. Tudíž se většina mých poznámek bude týkat jazykové stránky a překladatelských řešení, která se nevztahují na odborné lexikum.

- Byl poháněn řadovým čtyřválcem s ventilovým rozvodem ОНС o objemu 1596 cm³ (s. 183) – *Этот автомобиль приводился в движение от рядного 4-цилиндрового двигателя объемом 1596 см³ с ГРМ от компании ОНС* (s. 14 + totéž s. 21 a s. 27 překladu). Domnívám se, že ОНС není název výrobce, nýbrž anglická zkratka pro Overhead Camshaft. Zajímavé je, že u ОНВ, což je evidentně zkratka pro Overhead Valve, diplomant uvádí *газораспределительный механизм ОНВ* (s. 23). Čím je dáno toto překladatelské řešení?
- Jak jste pracoval v údajem na s. 179 o pneumatikách Michelin 14/60-14? V překladu máte 140/60-14. Je to chyba překladu nebo originálu?
- Pochybuji o vhodnosti řešení *рекреационное авто* Felicia Fun, které v ruštině evokuje dojem, že se jedná karavan, tj. obytné auto. Ani slovní spojení „vůz pro volné chvíle“, ani obrázky příslušné Felicie Fun nenaznačují, že jde právě o tento typ auta. Tentýž dotaz se týká stejného řešení v překladu na s. 18, kde se v češtině mluví o „užitkovém vozu“.
- K diskusi navrhuji otázku stylistické ekvivalence při překládání odborného lexika a konzistentního postupu v této záležitosti (zaslouží si samostatné pojednání v komentáři): např. nepřepřítaný motor (s. 180) – «атмосферник» (с. 10), samosvorný lamelový diferenciál (s. 179) – самоблокирующийся «дифф» (с. 9).
- K obsahové chybě došlo na s. 20, kde se mluví o teploměru olejové náplně převodovky, v překladu však stojí snímač hladiny oleje, a na s. 21, kde se dvouventilový motor stal 16-ventilovým, a na s. 25, kde je ze speciálně vyvinuté pro Free Style převodovky развитая МКПП.
- Žádná z poznámek pod čarou není opatřena závorkou, že se jedná o poznámku překladatele, a proto není jasné, kdo je autorem tohoto textu.
- Nedodržení dobových reálií: místo českých korun na s. 11 by měly být koruny československé, a upřesnění na s. 8 by mělo být *Československo*, nikoliv *Česko*.
- Menší významové posuny: sedadla měla pohodlnější tvar (s. 185) – сиденья были больше (с. 15), Felicie svému majiteli zpríjemňovala život (s. 185) – старалась изо всех сил скрасить жизнь (с. 15), už tak bohatá nabídka (s. 186) – и так максимальную комплектацию (с. 16), nasazení se neobešlo bez dětských nemocí (s. 192) – модель не раз лихорадило (с. 22), podstatnější rozdíl oproti soutěžní verzi (s. 194) – наиболее примечательным получился салон (с. 23), střed obdivu (s. 194) – центр внимания (с. 24)

- Po stylistické a gramatické stránce hodnotím překlad jako adekvátní s občasným výskytem menších gramatických vad (жесткость пружин была настроена, основываясь... (с. 21), устанавливался диск, будучи... (с. 21), «дифф» был вследствие заменен... (с. 10)).
- Nejednotný postup při užívání uvozovek a kapitalizace.

Komentář hodnotím jako slabší část této práce. Působí poněkud ukvapeným a neuceleným dojmem, navíc se vyznačuje celou řadou jazykových nedostatků a neobratností. Teoretická podloženost komentáře je celkem dobrá, ale místy se autor uchyluje k ukvapeným závěrům. Práce na odborném lexiku si určitě zaslouží hlubšího pojednání, příslušná podkapitola je ovšem velmi stručná a čítá pouze dva celkem standardní příklady. Nesouhlasím s tvrzením, že ruština nedisponuje výrazy ekvivalentními českému „jako šafránu“. Kdyby diplomant své řešení ponechal bez vysvětlení, hodnotila bych to jako neutralizaci. Uvedené odůvodnění však nemohu považovat za přijatelné. Totéž se vztahuje k vysvětlení překladatelského řešení na s. 38 týkajícího se ceny auta: překlad jsem brala jako zcela zdařilý a kreativní syntaktické řešení, avšak argument „nepochopení českých částek cílovým čtenářem“ se mi jeví jako nešťastný. Chybí mi také uvedení stránkových odkazů k příkladům z českého originálu a ruského překladu pro lepší orientaci v souboru.

K diskusi:

- Proč nezmiňujete o vadách originálu i přes zmínku o tom, že text prošel odbornou a jazykovou redakcí? (s. 29)
- V kapitole 3.3.1.2 opomíjíte ještě jeden jev, ke kterému jste se uchýlil v překladu, – např. самоблок. Jak byste ho charakterizoval?

Doporučuji překlad k obhajobě a zatím navrhuji celkovou známku „velmi dobře“. Výsledná známka bude záviset na průběhu obhajoby.

V Praze dne 31. 05. 2024

Mgr. Ing. M. Molchan, Ph.D.